

BÁT CHÁNH O

Ấng gáp cá»Sa Huá»† Giáo
08/08/2017

BÁT
CHÁNH O

*Hu
Giáo

I/
M Á:

Bát
Chánh là ho-cá Bát
Thánh là giáo
lý c n bñ cca là
đ (trong Té
đ) góm ba
m°i bđy phm trā o.
ây là những phing
tiên hành
tri ph
bị sâu
rụng chung
cho Ng
thê Ph-t
giáo.

Trong
bài pháp Té
đ Sư tiên
éc Ph-t
giđng tđ v°Yn
Lúc UyAn,
v phing
pháp hành
tri hay o
đ, đ con
°Yng đ«n
đn an vui Ni đt
bàn. đ éc
Ph-t đ ã long
tríng chÉ Bát
thánh o cho
n m bñ
Ông tu là
nhóm KiÁu
Tr§n Nh°. ó
là con
°Yng đ thánh
góm tám chi: đ Chánh
ki đ, đ Chánh
t° duy, đ Chánh
ngi, đ Chánh
nghi đ, đ Chánh

m;ng,Á Chánh
tinh t;n,Á Chánh
niÇmÁ vàÁ Chánh
Ënh.

Á
II/ Nh-p Á:

A-Á Ënh
ngh)a:

Bát
chánh ịoÁ làÁ con
°ÝngÁ chân
chánh có tám chi, giúpÁ chúng
sanhÁ h°Ûng
çnÁ mÛt
YiÁ sNng
cao th°ãng,Á h;nh
phúc.Á Bát
thánh ịoÁ là
támÁ ph°;ng
tiÇnÁ vi
diÇuÁ °aÁ chúng
sanhÁ çnÁ Yi
sNngÁ an
l;ç, giËi thoát,
tiçn çnÁ Ëa
vËÁ giác
ngÛ. Nh;ng b-c
HiÁn, Thánh n°;ng theo támÁ ph°;ng
tiÇnÁ này
Á i çnÁ Niçt
bàn,Á Ph-t
qu£.

B-Á NÛi
dungÁ Bát
chánh ịo:

1-Chánh
kiçn: Chánh là ngay th°ng,Á úng
n; Kiçn là
thÿy,Á nh-n
biçt. Ngh)a là
sñÁ nh-n
thécÁ sáng
suNtÁ vàÁ hãp
lýÁ trênÁ c n
b£nÁ cçaÁ trí
tuÇ, không còn
v°Ûng bái cçaÁ tà
kiçn,Á mê

IsmÁ vÍng
chÿp.

-a.Á Hiãu
biçtÁ chân
chánh:

-Hiãu
biçt tÿt c£ sñ v-tÁ hiÇn
hĩuÁ trênÁ thç
gianÁ này
Áu doÁ nhân
duyên sanh,
khôngÁ tr°Yng
tÓnÁ và
luôn luôn biçn diÇt.

-Á Nh-n
thécÁ rõ
nhân qu£-Á nghiÇp
báoÁ Á
hành Ùng.

-Á Nh-n
thécÁ rõÁ giá
trĒÁ hiÇn
hĩuÁ cçá
thân ng°Ýi vàÁ míi
v-tÁ xung
quanh.

-Á Nh-n
thécÁ rõ
KhÕ- Vô th°Ýng-Á Vô
ngãÁ cçáÁ vjñ
pháp.

-Á Nh-n
thécÁ rõ
tÿt c£Á chúng
sanhÁ cùng
mÚtÁ b£n
thÁÁ thanh
tĒnh.

-Á Nh-n
thécÁ rõ
Té ç-Á Th-p
nhĒ nhân duyên,Á không
chÿpÁ th°Ýng
, chÿp Ían.

-b. Ấ Hiếu
bị tấ không
chân chánh:

-
Chấp Ấ Th°ăng
ĩ Ấ tjo
v-t, không Ấ tin
lý nhân quĩ Ấ nghiỢp
báo.

-
Phục nh-n mĩ sĩ v-tẤ hiỢn
hiu, không Ấ nh-n
thécẤ chúng
tẽẤ nhân
duyên sanh.

-
Chấp vàoẤ thành
ki; n;Ấ quan
niỢmẤ khôngẤ bình
³ngẤ gĩa
ng°Ýi và muôn v-t.

-Ấ CÑ
chấpẤ vàoẤ ki; n
thécẤ vĩng
t°Bng; không tin
vào nhĩngẤ quĩ
vỄẤ giĩi
thoát.

2-Ấ Chánh
T° Duy:Ấ T°
duyẤ làẤ suy
ngh).Ấ Chánh
t° duyẤ làẤ suy
ngh)Ấ chân
chánh, làẤ suy
ngh)Ấ khôngẤ trái
vỦiẤ 1½
phĩi, có lĩi
cho mình và cho ng°Ýi.

a.Ấ Suy
ngh)Ấ chân
chánh:

-Suy
 ngh) ỉnÂ nguyên
 nhânÁ au
 khỔÁ cça
 mình vàÁ chúng
 sanh, ỉ óÁ vô
 minhÁ là
 nguỔn gỈc cça míiÁ tỪi
 lxi, Á biỉt
 màÁ tu
 t-pÁ hŞu
 tìm ỏác giỈi thoát cho mình và cho ng°Ýi.

-Á Suy
 ngh)Á ỉn
 GiỮ- Ễnh HuÇ làmÁ c n
 b£nÁ tiỉn
 tuÁ ỉnÁ qu£
 vỄÁ Niỉt
 bàn.

b.Á Suy
 ngh)Á không
 chân chánh:

-suy
 ngh) ỉnÁ lãi
 d°áng,Á tài
 s̄c,Á danh
 vÍngÁ tìm
 tr m m°u nghìn kỉ Á hji ng°Ýi.

-Á Suy
 ngh)Á ỉn
 nhiÁu cách Ỉ hji ng°Ýi, míi m°u mô ỈÁ tr£
 thù; dùng tà
 thu-t;Á đũa
 vàoÁ lòng
 tinÁ cçaÁ con
 ng°ÝiÁ ỈÁ mê
 ho-c.

3-Á Chánh
 ngĩ: Ngĩ làÁ Ýi
 nói.Á Chánh
 ngĩÁ làÁ Ýi
 nóiÁ chân
 th-tÁ khôngÁ h°
 đỈi, cóÁ lãi
 íchÁ chính
 áng, công bình,
 ngay th³ng vàÁ hãp
 lý.Á LÝi
 nóiÁ không

làm tỐn
hịÁ ỉnÁ Ýi
sỔngÁ cùngÁ danh
đñÁ cạ
ng°Ýi khác.

-a.Á Lýi
nóiÁ chân
th-t:

-LÝi
nói ngay th»ng,Á thành
th-t,Á hấp
lýÁ khôngÁ thiên
vỀ,Á hòa
nhã, gi£n dỄ
vàÁ sáng
suỔt.

-LÝi
nóiÁ lái
ích, Ông nh»t
và mangÁ tính
ch»tÁ sách
t»n, khuyỉn tu, mß bày ánh sángÁ giác
ngUÁ tñ
tâmÁ trong
mxiÁ tha
nhân.

-LÝi
nói mangÁ tính
ch»tÁ tuyên
đ°ingÁ ịo
lýÁ làm
ng°Ýi;Á tuyên
đ°ingÁ chánh
phápÁ Tề
biÁ vàÁ Trí
tuÇ.

-b.Á Lýi
nóiÁ khôngÁ chân
th-t:

-Á Lýi
nóiÁ gây
chia r½, không úngÁ sĩ
th-t.

-LÝi

nói Ấ hji ng°Ýi, Ấ xuyên
tj;c, Ấ thiên
vỄ, Ấ dua
nỄnh.

-Ấ Lýi
nóiẤ nguyẤn
rça ,Ấ m`ng
nhij;c, vu hía
vàẤ thô
tác.

-Ấ Lýi
nóiẤ ẤẤ b£o
vÇẤ Ngã
và Ngã sß.

4-Ấ Chánh
nghij;p: Nghij;p
gNc tẽ chỉ Phijn °ác Trung hoa dỄch ra, có ngh)a là
hành ùng cóẤ tác
ý.Ấ Chánh
nghij;pẤ ngh)a
là hành ùng tjo tácẤ trong
ÝiẤ sNngẤ c\$n
phỄiẤ sáng
suNtẤ chân
chánh.

-a. Hành ùng chân chánh:

-
Hành ùng theoẤ l½
phỄi, bi¿tẤ tôn
tríngẤ quyẤn
sNng chung cçaẤ mí
ng°Ýi, mí
lòai.

-
Hành ùng cóẤ th-n
tríngẤ khôngẤ tÕn
hjiẤ ¿n
nghẤ nghij;p,Ấ tài
s£n,Ấ danh
giáẤ vàẤ Ęa
vỄẤ cça
k» khác.

-
Hành ùng chân chánh là hành ùng cóẤ l°;ng

tâm, Á j o
écÁ trongÁ Ēa
vĒÁ cça
mình, biçtÁ gin
giĒÁ tánh
hĳnh.

-
BiçtÁ hy
sinhÁ chánh
ángÁ Ą
em lĳiÁ lăi
lĳcÁ choÁ quşn
sanh.

-b. Hành ùng không chân
chánh:

-Hành
Ùng khôngÁ gin
giĒÁ các
phép tç, giŪi iÁu.

- Hành ùng chÉ vì lăi
mình mà hĳi ng°Ýi.

5-Á Chánh
mĳng: Mĳng là
sñ sŃng,Á Ýi
sŃng,Á Ýi
sŃngÁ chân
chánh ngh)a là sŃng mŪt cách chân chánh b±ng nghÁ
nghiçpÁ l°ĳng
thiçn,Á chính
ángÁ khôngÁ bóc
lŪt, xâm hĳi
çnÁ lăi
íchÁ chung
cça ng°Ýi khác.

-a.Á Ýi
sŃngÁ chân
chánh:

-SŃng
b±ng kh£ n ng,Á tài
n ngÁ chân
chánh, không lĒa dŃi gĳt ng°Ýi.

-
Sĩng thanh cao, úngÁ chánh
phápÁ khôngÁ mê
tín.

-b.Á Ýi
sĩngÁ không
chân chánh:

-
LàmÁ tĩn
hĩiÁ và
nào lánÁ tâm
trĩÁ mí
ng°Ýi.

-
Sĩng luón cúi, dùng miçng l°ái, mĩi lái Á giao
dĩchÁ thân
thiçn.

-
SĩngÁ chiy
theoÁ mê
tĩn,Á dĩ
oan; sĩng n°ing
tĩa n bám vào k» khác.

6-Á Chánh
tinh tñn:Á Tinh
tñnÁ là
siêng n ng,Á chuyên
cçn. Siêng
n ngÁ chuyên
cçnÁ chân
chánh th³ng tiçn çnÁ mả
íchÁ vàÁ lý
t°ngÁ mà
Ph-t ã dĩy. H ng say làm nhĩng viçcÁ chính
ángÁ mangÁ lái
íchÁ cho
mình và cho ng°Ýi.

a.Á Chuyên
cçnÁ chân
chánh:

-Á Quyçt
tâmÁ lái
bĩ các viçc ác ã sanh,Á ng n
ngĩaÁ nhĩng

viÇc ác ch°a sanh.

-

Chuyên làm cácÁ viÇc
lãnhÁ viÇc
tĩt.

-Á Chuyên
c§nÁ trau
dÓiÁ ph°Úc
écÁ vàÁ trí
tuÇ.

b.Á Chuyên
c§nÁ không
chân chánh:

-

Là ng°Ýi say s°a vUiÁ ngi
dắcÁ và
khóai lịc.

-

Là k» say s°aÁ lịc
thúÁ làmÁ tÕn
hjiÁ ịn
ng°Ýi khác, khôngÁ tiçt
chịÁ b£n
thân.

7-Á Chánh
niÇm: NiÇm là
ghi nhÛ, nhÛ ngh). NhÛ ngh) chân chánh.Á Chánh
niÇmÁ có
2: ChánhÁ éc
niÇmÁ và
chánhÁ quán
niÇm. ùc niÇm
là nhÛ ngh) ịnÁ quá
khé, nhĩng
chuyÇn ã qua.Á Quán
niÇmÁ làÁ quán
sátÁ c£nhÁ hiÇn
tjiÁ và
b't §u cça t°ing lai.

a.Á èc
niÇmÁ chân
chánh:

-
Nhŭ ỉnÁ té
ân.

-
Nhŭ ỉn nhữngÁ lxi
lşmÁ x°a,
êng ÁÁ tái
phimÁ trongÁ hiÇn
tjiÁ và
t°ing lai.

b.Á èc
niÇmÁ không
chân chánh:

-
Nhŭ lji những óan h-n ÁÁ phác
thù.

-
Nhŭ lji nhữngÁ hinh
phúcÁ mong
manhÁ khôngÁ ích
lãi.

-
Nhŭ lji hành ùng oai hùng, dùng thç Ílan xEo trá,
tàn bjo ā qua ÁÁ hãnh
diÇnÁ tñ
c.

-c.Á Quán
niÇmÁ chân
chánh:

-Á Quán
niÇmÁ Tề
bi: Thỷ nxi khÕ
cçạÁ chúng
sanhÁ trongÁ luân
hÓiÁ sanh
lòngÁ th°ing
xót, tim
nhíÁuÁ ph°ing
tiÇnÁ Á
giúp B hí. Thỷ sñÁ mê
lşmÁ cçạ
mình và ng°Yi d«n ỉn sşu, bi , khÕ, °u và não,Á thñc
hànhÁ Ýi

Ph-t djyÁ ĀĀ ch¥m
détÁ mê
l§m.

-Á Quán
niÇmÁ Trí
huÇ:Á Quán
niÇmÁ nguyên
nhânÁ sanh
hóaÁ vi
trả, óan thân,
tÑt x¥u, cao th¥p;Á quán
niÇmÁ thñc
t°ÚngÁ cça
các pháp Ā vñg ti¿n trênÁ con
°ÝngÁ gi£i
thóat.

-d.Á Quán
niÇmÁ không
chân chánh:

-
NhŪ ngh) ¿nÁ dác
l¿c, khóai c£m.

-
NhŪ ngh) ¿n k¿ sách,Á âm
m°uÁ vàÁ ph°;ing
tiÇnÁ gi¿t
h¿i l«n nhau.

-
NhŪ ngh) ¿nÁ v n
tñÁ x£o
trá Ā g¿t ng°Ýi.

8-Á Chánh
Ēnh: Ēnh
trongÁ Ph-t
hícÁ hiẤu
làÁ ThiẤn
Ēnh. Ēnh
ngh)a là t-p trungÁ t°
t°ßngÁ tu
t-p thiẤnÁ Ēnh.Á Chánh
ĒnhÁ là
t-p trungÁ t°
t°ßngÁ vàoÁ v¥n
ÁÁ chính
áng, úngÁ chân
lý, lãì mình và
ng°Ýi.

-a.Á ThiÁn
ỄnhÁ chân
chánh:

-Á B¶t
Ễnh quán: quán
cáCÁ pháp
khôngÁ thanh
Ễnh, Á
trẻÁ tham
dác,Á si
áiÁ v.v&&.

-TềÁ Bi
QuánÁ :Á Quán
sátÁ t¶t
c£Á chúng
sanhÁ Ông
thÁÁ tánhÁ thanh
Ễnh, không hịj
không kém ÁÁ tôn
tríng, kính quý
và lan trẻ tâmÁ h-n
thù

-Á Nhân
duyên quán: Quán
t¶t c£ pháp Áu doÁ nhân
duyênÁ mà
thành, không có mÙt pháp nào riêng biÇt trongÁ thç
giUiÁ t°jng
técÁ t°jng
nh-pÁ (Á Kinh
hoa nghiêm),
khôngÁ chân
th-t, khôngÁ tr°Ýng
tón, Á ían
trẻÁ ngu
siÁ thiên
ch¶p.

-Á GiUi
phân biÇt quán:
Ngh)a làÁ phân
biÇtÁ vàÁ quán
sátÁ sñÁ gi£
hấpÁ cça
18 giUi (6 c n, 6 tr§n, 6 théc) Á th¶yÁ không
th-tÁ cóÁ ngã
phápÁ vàÁ diÇt
trẻÁ ngu
siÁ cÑ
ch¶p.

-Â Sõ
téc quán: Ngh)a
làÂ quán
hji thß, ãã Ñi
trãã tâm
tán lán ã i sâu vàoã thiã
ãnh.

b.ã Thiã
ãnhã không
chân chánh:

-Thiã
ãnh ã c§u thác sinh cácã cõi
trýi.

-Thiã
ãnh ã luyçn bùa chú,ã th§n
thông,ã phép
lç,ã tr°Ýng
sanh b¶t tí.

III/ã Tu
t-pã Bát
chánh ço:

A-Con
°Ýngã tu
t-pã Bát
chánh çoã cing
chính làã con
°Ýng tu t-pã cça
GiÛi- ãnh-Huç:

Tu
t-pã chánh
ngiã -ã chánh
ngiçpã -ã chánh
mçngã làã tu
t-p, các iãu
thiçn. Làã tu
t-pã GiÛiã vô
l-uã híc.

Chánh
tinh tçnã -ã chánh
niçmã -ã chánh
ãnhã làã tu
t-pã Té

niÇm xéÁ vàÁ Té
chánh c§n. LàÁ tu
t-pÁ ĘnhÁ vô
l-uÁ híc.

Chánh
kiçnÁ -Á chánh
t° duyÁ là
tu tập vÁÁ TuÇ
vô l-uÁ híc
ççaÁ Tam
vô l-u híc.

Tuy
nhiên, Ą phát
triãnÁ trí
tuÇÁ chúng
taÁ c§n
ph£iÁ có
sñ hÕ trã ççaÁ Tam
hícÁ là
V n-T°-Tu.

B-Con
°ÝngÁ tu
t-pÁ Bát
chánh joÁ làÁ con
°Ýng tu t-pÁ ççaÁ ba
m°ji b£y ph©m trã joÁ (jo
ç):

jo
çÁ trongÁ giáo
phápÁ Té
çÁ bao
gÓmÁ nh°
làÁ ba
m°ji b£y ph©m trã jo,
°ãcÁ éc
Ph-tÁ Á
c-p nh° làÁ Bát
chánh jo.

Chánh
kiçnÁ làÁ TuÇ
c nÁ TuÇ
lĩc.

Chánh
tinh t£nÁ là
nUi dung ççaÁ Té
chánh c§n.

Chánh
niÇmÁ chính
là nÙi dung cçaÁ Té
NiÇm xé.

Chánh
t° duyÁ là
trịch pháp&&..

Chánh
ËnhÁ là
h÷,Á khinh
an, Ënh, xã&.

IV/Á Công
n ngÁ vàÁ ích
lãiÁ tu
t-pÁ Bát
chánh jø:

A.Á Công
n ng:

1.Á CÆi
thiÇnÁ tñ
thân: Ng°ÝiÁ chuyên
tuÁ Bát
chánh jøÁ cÆi
thiÇnÁ °ácÁ hành
viÁ b¥t
chính, tjo cho tñ thânÁ mùt
ÝiÁ sÑng
chân chánhÁ ích
lãiÁ vàÁ thiÇn
mù.

2.
CÆi tjo hoàn cÆnh:Á Thç
giÙiÁ quan
bên ngoài °ác hình thànhÁ tē
tâmÁ niÇm,
là kçt quÆ cçaÁ hành
vi. Do ó,
nçuÁ thñc
hànhÁ theoÁ Bát
chánh jøÁ thì
có thÁ tjo °ácÁ mùt
thçÁ giÙi

tòan mù.

3.

Làm Ân c n
bên Ân cho Ân chánh
giác: Ân Bát
chánh ịo Ân là
nên tưng Ân c n
bên Ân ịu
tiên cho nên Ân giác
ngũ Ân chân
chánh.

B. Ân Ích
lãi Ân thĩc
hành Ân Bát
chánh ịo:

1.

Có Ân ki ị n
théc Ân chân
chánh không bẽ Ân mê
ho-c Ân và Ân lỗi
cũn Ân bĩ
nglãi ịo Ân tà
giáo.

2. Ân Suy

ng) Ân ch ị n
chánh không bẽ sa vào Ân lxi
lĩm Ân en
tNi.

3. Ân Lýi

nói Ân chân
chánh lãi mình lãi ng°Yi.

4.

Hành ùng chân chánh có ích cho mình và không làm Ân th°ing
tõn Ân ng°Yi
khác.

5. Ân Ýi

sĩng Ân chân
chánh không bẽ khinh r½, chê bai, °ãc Ân mí
ng°Yi Ân m ị n
mỦ, Ân kính
trĩng.

6. Siêng n ng chịn chánh s½
thu °ác nhiÁu k¿t qu£.

7. NhÛ ngh) chân chánh gi£i
tõa °ác sĩ nuÑi ti¿c.

8. Á ThiÁn
ỄnhÁ chịnÁ chánh
tríÁ huÇ
phát triÁn vàÁ Ph-t
qu£Á viên
thành.

V/Á K¿t
lu-n:

Bát
Chánh joÁ chính
làÁ ph°ing
phápÁ tuÁ phÕ
bi¿nÁ choÁ tji
giaÁ l«nÁ xu¥t
gia, trong b¥t cé
hòan c£nh, môi tr°Ýng cing có thÁÁ thĩc
hiÇnÁ °ác.

Tu
t-pÁ Bát
chánh joÁ chính
làÁ tu
t-pÁ Thân
- Kh©u - Ý cçaÁ chúng
ta, khiÁ thĩc
hànhÁ Bát
chánh joÁ thì
g-t hái nhiÁu k¿t qu£ tÑt.

Bát
chánh joÁ lji
là nÁn t£ngÁ chánh
giác, làÁ c n
b£nÁ cça
Gi£i thoát -Á Giác
ngÙ.

Câu
hỉ ôn t-p -Tìm tòi-Â Suy
ngh):

1-Â Bát
chánh joÂ gÓm
những gì?Â PhÑi
hấpÂ vUiÂ Tam
vô l-u hícÂ ra
sao?

2-
Trong tám chi cạÂ Bát
chánh jo,
chi nào ã coi là nÓng cÑt?

3-Â Bát
chánh joÂ có
phÊi là mÚt luân lý?

4-Â Ph-t
tíÂ sÑng
nh° thç nào mUi ã gí là sÑng chánh m;ng?

5-Â Áp
dângÂ Bát
chánh joÂ thç
nào trong trào l°u toàn c§uÂ hóa
hiÇnÂ nay?

Tài
liÇuÂ tham
kh£o

Minh
Châu-Thiên Ân - Ch;ñ Trí - éc Tâm,Â Ph-t
pháp. Thành
hUiÂ Ph-t
giáoÂ Tp
HÓÂ Chí
Minh. Nxb TP.
HÓÂ Chí
Minh, 1997.

Thích
Ch;ñ ThiÇn,Â Ph-t

hícÁ khái
lu-n. Nxb TP. HÓÁ Chí
Minh, 1999.

H.T.Thích
ThiÇn họa,Á Ph-t
hícÁ phÕ
thông, Thành
hÙiÁ Ph-t
giáoÁ Tp.
HÓÁ Chí
minhÁ ÷n
hành, quyẤn
I_II_III. 1992.

ThíchÁ Nh÷t
hình,Á Trái
tim cça Bát, NXB.Á Lá
bÑi,
California, USA. 1997.

Narada
Thera, Phim Kim Khánh dËch,Á éc
Ph-tÁ vàÁ Ph-t
pháp,
Thành hÙiÁ Ph-t
giáoÁ Tp.
HÓÁ Chí
Minh,
1993